

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai 2020-03-
I Nr. (14)-D8(E)-
Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO (TAP-20-134(2) (19-14241(3)))

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija teikia paaiškinimą dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabos 2020-03-31 vykusiame ministerijų atstovų pasitarime svarstant 4 darbotvarkės klausimą – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1248 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektu (toliau – Nutarimo projektas) siūlomos patvirtinti Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (toliau – Įstatymas) nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą (toliau – kompensacija), apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikos (toliau – Metodika) nuostatų finansinės įtakos.

Kaip minėta su Nutarimo projektu susijusiuose dokumentuose, subjektai, kurie pagal Įstatymą turi mokėti kompensacijas, jas turėjo išmokėti pagal iki 2020-01-01 galiojusį teisinį reguliavimą arba turėjo būti įsivertinę atitinkamus kaštus (kai Įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos ar turėjo būti nustatytos).

Kompensacijoms išmokėti reikalingų lėšų suma paaiškės, kai atitinkamos institucijos, savo kuruojamai veiklai *nustačiusios Įstatyme nurodytas teritorijas ir gavusios prašymus išmokėti kompensaciją, pagal pateiktus nuostolius įrodančius dokumentus* faktiškai įvertins ir apskaičiuos nuostolius, patiriamus dėl taikomų apribojimų. Tai reiškia, kad lėšų, reikalingų kompensacijoms išmokėti, suma paaiškės, kai:

- bus nustatyti (inventorizuoti) objektai, dėl kurių reikia nustatyti Įstatyme nurodytas teritorijas;
- šios teritorijos bus nustatytos pagal Įstatymo nuostatas;
- asmenys, pagal Įstatymą turintys teisę į kompensaciją, bus atitinkamai informuoti apie nustatytas Įstatyme nurodytas teritorijas ir apie galimybę kreiptis dėl kompensacijos;
- asmenys, pagal Įstatymą turintys teisę į kompensaciją, pateiks prašymus dėl kompensacijos išmokėjimo kartu su nuostolius įrodančiais dokumentais;
- atitinkama institucija, apskaičiuojanti ir išmokanti kompensaciją, įvertins pateiktus dokumentus ir apskaičiuos kompensacijos dydį. Pagal šiuos skaičiavimus bus galima planuoti lėšas kompensacijų išmokėjimui.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, Aplinkos ministerijos nuomone, *šiais kalendoriniais metais prašymų išmokėti kompensaciją bus nedaug*, nes dauguma Įstatyme nurodytų teritorijų nenustatytos. Įstatymo nuostata dėl ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos Įstatyme nurodytos teritorijos, draudimo, jeigu šios teritorijos nenustatytos ir neįregistruotos Nekilnojamojo turto registre, įsigalios nuo 2025-01-01, šių teritorijų registravimas – nuo 2023-01-01, todėl tikėtina, kad prašymų išmokėti kompensaciją padaugės 2022–2023 m.

Įvertinus, kad *Įstatyme nurodyti atvejai, kada kompensacijos nemokamos*, ir tai, kad jos *gali būti išmokamos vieną kartą arba mokamos kiekvienais kalendoriniais metais, bet ne ilgiau kaip 3 metus iš eilės*, kol kas sudėtinga nurodyti, kiek lėšų reikės kiekvienai kompensaciją išmokančiai

institucijai. Taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų visuma gali būti vertinama tik individualiai (turi būti kompensuojami visi patirti realūs ir pagrįsti nuostoliai, kiekvienas atvejis yra individualus), todėl Metodikoje negalima numatyti visų konkrečių atvejų ir aplinkybių.

Atsižvelgę į tai, kad, pvz., kompensacijoms už servitutus ESO buvo numatyta daug daugiau lėšų, negu jų prireikė pagal pateiktus prašymus, manome, kad atitinkamai ESO prognozuojamas kainų augimas gali sumažėti nuo keliasdešimties iki kelių procentų, kai bus žinomi nustatytų Įstatyme nurodytų teritorijų dydžiai ir dokumentais įrodyti nuostoliai.

Pažymėtina, kad Aplinkos ministerijos organizuojuose pasitarimuose su suinteresuotų institucijų atstovais buvo nagrinėjami šių institucijų pateikti pavyzdžiai ir *daugeliu atvejų nustatyta, kad nekilnojamojo turto vertės sumažėjimą nurodantis koeficientas lygus 0* (kai teritorijai taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, tačiau jos iš esmės neapriboja asmens galimybės valdyti, naudoti ir (ar) disponuoti nekilnojamoju turtu). Pvz., vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą galima perkelti iš vienos žemės sklypo dalies į kitą nekeičiant planuotos veiklos masto.

Aplinkos viceministras

Marius Narmontas

